

Opetus- ja kulttuuri- ministeriö

Lausunto

11.9.2020

VN/18059/2020

VN/18059/2020-OKM-9

Oikeusministeriö

Vastaus lausuntopyyntöön: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle rikoslain muuttamisesta. OKM

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle rikoslain muuttamisesta (luonnos 17.6.2020)

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/18059/2020

Opetus- ja kulttuuriministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle rikoslain muuttamiseksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää hallituksen esitystä hyvänä ja kiinnittää vielä huomiota seuraaviin asioihin:

Opetus- ja kulttuuriministeriö kiinnittää huomiota nykytilan kuvauksessa kirjoitetussa mahdollisuudesta saattaa sukupuolta koskeva syrjintäasia yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan käsiteltäväksi.

Esityksen kohdasta 2.5 Tasa-arvolaki ja yhdenvertaisuuslaki (s. 10) saa sen kuvan, että tasa-arvovaltuutetun ja työmarkkinoiden keskusjärjestön lisäksi joku muukin taho (syrjintää kokenut henkilö?) voisi saattaa sukupuoleen perustuvaa syrjintää koskevan asian yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan käsiteltäväksi. Silloin, kun asiassa on kyse ainoastaan sukupuoleen perustuvasta syrjinnästä, tällaisen asian voi kuitenkin saattaa lautakunnan käsiteltäväksi vain tasa-arvovaltuutettu tai työmarkkinoiden keskusjärjestö, ei siis syrjintää kokenut henkilö itse tai muukaan taho.

Sen sijaan silloin, kun asiassa on kyse sukupuoleen perustuvan syrjinnän lisäksi myös jostain yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua syrjinnästä, kuten ikään, alkuperään, kansalaisuuteen, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, poliittiseen toimintaan, ammattiyhdistystoimintaan, perhesuhteisiin, terveydentilaan, vammaisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen tai muuhun henkilöön liittyvään syyhyn perustuvasta syrjinnästä (*moniperusteinen syrjintä*), asian voi saattaa lautakunnan käsiteltäväksi syrjintää kokenut henkilö itse tai tähän suostumuksella yhdenvertaisuusvaltuutettu tai yhdenvertaisuutta edistävä yhteisö. Tällaisesta tilanteesta voi olla kysymys esimerkiksi silloin, kun henkilöä ilman hyväksyttävää syytä kohdellaan muihin verrattuna eri tavalla sekä hänen sukupuolensa että hänen ikänsä perusteella. Yhdenvertaisuuslain soveltamisalaan kuuluu myös sellainen moniperusteinen syrjintä, jossa kaksi tai useampi henkilöön liittyvä seikka vain yhdessä johtavat siihen, että henkilön erilainen kohtelu on kiellettyä syrjintää (*risteävä syrjintä*). Näissä tilanteissa sukupuoli sinänsä voi olla yksi tällainen seikka. (HE 19/2014 vp, s. 57)

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

Helsingissä 11.9.2020

kansliapäällikkö

Anita Lehikoinen

suunnittelija

Toni Piispanen

Liitteet -

Jakelu OM Oikeusministeriö